

Jeszenszky Géza Nagyváradon

2016. 5. 25.

Május 24-én Jeszenszky Géza volt magyar külügyminiszter volt Nagyvárad vendége az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és Tőkés László európai parlamenti képviselő irodája meghívására. A Partiumi Keresztény Egyetemen találkozott az érdeklődőkkel, ahol Szilágyi Zsolt kabinetvezetőnek, az Erdélyi Magyar Néppárt elnökének a kérdéseire válaszolva osztotta meg nézeteit a hallgatósággal, gyakori hivatkozással Kísérlet a trianoni trauma orvoslására című, a budapesti Osiris Kiadónál idén megjelent kötetére, hiszen abban éppen azokról a témákról (is) írt, amelyek a tegnapi esti találkozón felmerültek.

Mint Szilágyi Zsolt házigazdaként és moderátorként bevezetőjében elmondta: Jeszenszky Gézát aligha kell bemutatni akár az erdélyi, akár a partiumi magyaroknak, ám azt mindenképpen illik tudni róla, hogy a történész, egyetemi tanár, politikus, diplomata a magyar rendszerváltozás egyik koronatanúja volt, 1990-1994 között az Antall-kormány külügyminisztere, 1998-2002 között Magyarország washingtoni, majd 2011-2014 között norvégiai és izlandi nagykövete. Azt már maga a vendég mondta el, hogy milyen erdélyi gyökerekkel rendelkezik, hol és miként töltötte ifjúságát, milyen '56-os élmények és iskolai élmények határozták meg pályaválasztását - például maga Antall József is tanára volt, sőt osztályfőnöke -, miként lett 1976-ban a nemzetközi kapcsolatok történetét tanító egyetemi docens, majd a Magyar Demokrata Fórum alapító tagja, 1989 őszétől pedig a

rendszerváltó párt külügyi bizottságának vezetője. Az 1990-es választási győzelmet követően a kormányt alakító Antall József a politikai nézeteit maradéktalanul osztó, angolul jól beszélő egykori tanítványát választotta ki a külügyi tárca vezetésére.

Eredeti szándékai szerint Nagyváradon a magyar szomszédságpolitika dilemmáiról kívánt szólni, de mind Szilágyi Zsolt felvetései, mind a hallgatóság kérdései és megjegyzései tágabb összefüggésekbe helyezték Jeszenszky Géza magyarázatait, válaszait, meglátásait. Vissza-visszatérően domborította ki, hogy Magyarországnak, a mindenkori magyar kormánynak és diplomáciának nem volt könnyű dolga a szovjet csatlós szerepből a demokratikus világba integrálódni, de még ennél is nehezebb volt megvalósítani a kettős célt: jó, lehetőleg baráti viszonyt teremteni az összes szomszédos országgal, ugyanakkor támogatni, előmozdítani a Kárpát-medence magyar kisebbségeinek küzdelmét a jogegyenlőségért és közösségük jövőjéért, annak legbiztosabb eszközeért, az autonómiáért. Ezt a törekvést nevezi a szerző a trianoni trauma orvoslására tett kísérletnek, amivel legújabb könyvében is foglalkozik. Nem könnyű kísérlet ez, hiszen egy nemzet nagyjai gyötrődnek immár kilenc évtizede ezzel – jegyezte meg Szilágyi.

Jeszenszky azt is elmondta, hogy miként vélekedik a közelmúltbeli események egyes aspektusairól, különös tekintettel a Kárpát-medencei népek együttélésére vagy épp szembenállására. Történészként, de diplomataként is sűrűn szembesül a „mi lett volna, ha” kérdéssel, de mivel ő maga tántoríthatatlanul a békés megoldások híve, a konfliktuskerülést föltétlenül követendő magatartásnak véli. Már csak azért is, mert a mindenkori nemzetközi helyzetnek és a geopolitikai viszonyoknak a függvényében lehet arra a kérdésre válaszolni, hogy kellett-e volna és kellene-e keményebb, harciasabb magyar külpolitikát folytatni. Napjaink kihívásai – különösen a migránsválság – kapcsán pedig meggyőződéssel jelentette ki: egységes európai válaszra van szükség. Szövetségeseket kell szereznünk minden nemzeti törekvésünkhöz, a módszer pedig az igazunk érvényesítése kell legyen, a meggyőzés minden lehetséges eszközével.

A fórumot követően a vendég még sokáig dedikált, s közben beszélgetett a jelenlévőkkel.